

פְּרָשָׁה קְדָמָה (שמות יג) קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר. לִי כָּל בְּכוֹר, זֶה י' שֶׁהִיא קִדְשׁ, הַבְּכוֹר שֶׁל כָּל הַקְּדוּשִׁים הַעֲלִיּוֹנִים. פֶּטֶר כָּל רָחֵם - בְּשִׁבִיל הַדֵּק הַהוּא שִׁינְדֵּד מִיּוֹד, שֶׁהוּא פּוֹתַח אֶת רַחֲמָה לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְאֵבִים כְּרֹאוֹי, וְהוּא קִדְשׁ עֲלִיּוֹן.

פְּרָשָׁה הַשְּׁנֵיָה - (שם) וְהִזָּה פִי יְבֹאָה, זֶה ה' הַהִיכֵל שֶׁנִּפְתַּח רַחֲמָה מִתּוֹךְ יוֹ"ד בְּחֻמְשֵׁים פְּתוּחִים, אֲכַסְדְּרָאוֹת וְחֻדְרִים הַנִּסְתָּרִים שָׁבוּ. שֶׁהַפֶּטֶר הַהוּא שֶׁעָשָׂה יוֹ"ד בְּהִיכֵל הַזֶּה לְשִׁמְעַ בַּה קוֹל שִׁינְצָא מִתּוֹךְ הַשּׁוֹפָר הַזֶּה, מִשׁוֹם שֶׁהַשּׁוֹפָר הַזֶּה הוּא נִסְתָּר בְּכָל הַצְּדָדִים, וְכֹא יוֹ"ד וּפְתוּחַ אוֹתוֹ לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ קוֹל. וְכִיּוֹן שֶׁפְּתוּחַ אוֹתוֹ, תִּקְעַ לוֹ וְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ קוֹל לְהוֹצִיא עֲבָדִים לְחֵרוֹת. וּבִתְקִיעַת הַשּׁוֹפָר הַזֶּה יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְכִף עֲתִיד בְּפֶעֶם אַחֲרַת כְּסוּף הַיָּמִים. וְכָל גְּאֻלָּה בָּאָה מִן הַשּׁוֹפָר הַזֶּה, וּמִשׁוֹם כִּף לֵשׁ יֵצִיאַת מִצְרַיִם בְּפִרְשָׁה הַזֶּה, שֶׁהָרִי מִהַשּׁוֹפָר הַזֶּה בָּא בְּכַח שֶׁל יוֹ"ד שֶׁפּוֹתַח רַחֲמָה וּמוֹצִיא קוֹלוֹ לְגַאֲלַת הָעֲבָדִים. וְזוֹ ה', הָאוֹת הַשְּׁנֵיָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ.

פְּרָשָׁה שְׁלִישִׁית - סוּד הַיַּחֲוֵד שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דברים ו). זֶה וְאִ"ו שֶׁפּוֹלְלַת הַפֶּל וּבָה הַיַּחֲוֵד שֶׁל הַפֶּל, וּבוֹ מִתְחַדֵּדִים וְהוּא נוֹטֵל הַפֶּל. הַפְּרָשָׁה הַרְבִּיעִית - (שם ה) וְהִזָּה אִם שְׁמוֹעַ, כְּלָלוֹת שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים שֶׁנֶּאֱחָזוֹת בָּהֶם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הַגְּבוּרָה שֶׁלֹּמֶטָה. וְזוֹ ה' הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁנוֹטֵלַת אוֹתָם וְנִכְלָלַת מֵהֶם. וְהַתְּפִלִּין הֵם מִמֶּשׁ אוֹתוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. וְעַל כֵּן, רֹאשֶׁף עֲלֶיךָ כְּפָרְמֵל - אֵלוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ. וְדַלַת רֹאשֶׁף - הַתְּפִלָּה

פְּרָשָׁה קְדָמָה (שמות יג) קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר. דָּא י' דְּאִיהִי קִדְשׁ. בּוֹכְרָא דְכָל קוּדְשִׁין עֲלֵאִין. פֶּטֶר כָּל רָחֵם, בְּהֵהוּא שְׁבִיל דְּקִיק דְנַחַת מִן יוֹ"ד דְּאִיהוּ אֲפַתַח רַחֲמָא לְמַעַבְד פִּירִין וְאִפִּין כְּדָקָא יָאוּת. וְאִיהוּ קִדְשׁ עֲלָאָה.

פְּרָשָׁה תְּנִינָא (שמות יג) וְהִזָּה כִּי יְבִיאָךְ. דָּא אֵל הַיִּכְלָא. דְּאֲתַפְתַּח רַחֲמָא דִּילָהּ מִגּוֹ יוֹ"ד בְּחֻמְשִׁין פְּתוּחִין אֲכַסְדְּרָאִין וְאֲדָרִין סְתִימִין דְּבִיָּה. דְּהֵהוּא פֶּטֶר דְּעֵבִיד יוֹ"ד בְּהֵאִי הַיִּכְלָא לְמִשְׁמַע בָּה קֶלָא דִּי נִפְקָא מִגּוֹ שׁוֹפֵר דָּא. בְּגִין דְּשׁוֹפֵר דָּא הוּא סְתִים בְּכָל סְטָרִין, וְאֲתָא יוֹ"ד וּפְתַח לִיה לְאַפְקָא מִינֵיה קֶלָא. וְכִיּוֹן דְּאֲפַתַח לִיה תִּקְעַ לִיה וְאַפִּיק מִנֵּיה קֶלָא לְאַפְקָא עֲבָדִין לְחֵירוֹ. וּבִתְקִיעוֹ דְּשׁוֹפְרָא דָּא נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. וְכִף זְמִין זִמְנָא אַחֲרָא לְסוּף יוֹמִיא. וְכָל פּוֹרְקָנָא מֵהֵאִי שׁוֹפֵר אֲתִיא.

וּבְגִין כִּף אִית בָּה יֵצִיאַת מִצְרַיִם בְּפְרָשָׁתָא דָּא. דְּהָא מֵהֵאִי שׁוֹפֵר אֲתִי בְּחִילָא דִּיוֹ"ד דְּפְתַח רַחֲמָא דִּילָהּ וְאַפִּיק קֶלָהּ לְפּוֹרְקָנָא דְּעֲבָדִין. וְדָא ה' אֵת תְּנִינָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא.

פְּרָשָׁה תְּלִיתָא רְזָא דִּיחֻדָּא (דברים ו) דְּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל. דָּא וְאִ"ו דְּכָלִיל כְּלָא,

וּבִיָּה יַחֲוֵדָא דְכָלָא. וּבִיָּה אֲתִיחֻדָּן וְהוּא נְטִיל כְּלָא. פְּרָשָׁתָא רְבִיעָאָה (דברים ה) וְהִזָּה אִם שְׁמוֹעַ, כְּלִילוֹ דְתִרִין סְטָרִין (דף יד ע"א)

דְּאֲתַאֲחֻדַת בְּהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל גְּבוּרָה דְלְתַתָּא. וְדָא אֵל בְּתִרָאָה דְנְטִלָא לוֹן וְאֲתְּפִלִילַת מְנַהוּן. וְתְּפִלִּין אֲתוּוֹן דְשְׁמָא קְדִישָׁא אֲנוּן מִמֶּשׁ. וְעַל דָּא רֹאשֶׁף עֲלֶיךָ כְּפָרְמֵל אֵלִין תְּפִלִּין דְרִישָׁא. (שיר השירים ו)

ההיא של יד, שהיא ענינה כלפי מעלה, אף כף שלמות יש לה כמו שלמעלה.

מִדְּךָ אֲסוּר בְּרִהָטִים - הוא קשור ואחוז באותם הבתים להאחז בשם הקדוש שהוא פראוי. ועל פן מי שמתתקן בהם הוא בצלם אלהים. מה באלהים מתיחד בו השם הקדוש, אף הוא מתיחד בו השם הקדוש פראוי. זכר ונקבה ברא אתם. תפלין של ראש ותפלה של יד, והכל אחד.

מִצוּה אחת עשרה - לעשר מעשר הארץ. כאן יש שתי מצוות - אחת לעשר מעשר של הארץ, ואחת בפורים של פרות האילן, שכתוב (בראשית א) הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ. כתוב כאן הנה נתתי, וכתוב שם (במדבר יח) ולבני לוי הנה נתתי כל מעשר בישראל, וכתוב (ויקרא כז) וכל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ לה' הוא.

מִצוּה שתיים עשרה - להביא בפורי האילן, שכתוב (בראשית א) ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע. כל מה שראוי לי, לכם אסור למאכל. התיר להם ונתן להם כל המעשר שלו ובכורי האילנות. נתתי לכם - לכם ולא לדורות שאחריכם.

מִצוּה שלש עשרה - לעשות פדיון לבנו לקשר אותו בחיים ששני ממנים הם, אחד של חיים ואחד של מות, ועומדים על האדם. וכשיפדה האיש את בנו, מיד המות שהוא הוא פודה אותו, ולא יכול לשלט עליו. וזה סוד של ויבא אלהים את כל אשר עשה, בכלל, והנה טוב - זה מלאך חיים, מאד - זה מלאך המות. ועל פן בפדיון שהוא מתקנים זה של חיים,

דַּיְהִי מִסְכָּנָא לְגַבֵּי עֵילָא אֹפֶּה הָכִי שְׁלִימוּ אֵית לָהּ כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא.

מִדְּךָ אֲסוּר בְּרִהָטִים (שיר השירים ז) קשיר איהו ואחיד באנון בתי לאתאחדא בההוא שְׁמָא קְדִישָׁא כְדָקָא יְאוּת. ועל דא מאן דאתתקן בהו איהו הוי בצלם אלהים. מה אלהים אתיחד ביה שְׁמָא קְדִישָׁא, אף הוא אתיחד ביה שְׁמָא קְדִישָׁא כְדָקָא יְאוּת. זכר ונקבה ברא אותם. תפלין דרישא ותפלה של יד וכלא חד.

פְּקוּדָא חֲדָסָר לְעֶשְׂרָא מַעֲשָׂרָא דְאַרְעָא. הָכָא אֵית תְּרִין פְּקוּדִין. חֲד לְעֶשְׂרָא מַעֲשָׂרָא דְאַרְעָא. וְחֲד בְּפוּרֵי דְפִירֵי אֵילָנָא. דְכָתִיב (בראשית א) הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ. פתיב הָכָא הנה נתתי, וכתוב הָתָם (במדבר יח) ולבני לוי הנה נתתי את כל מעשר בישראל. וכתוב, (ויקרא כז) וכל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ ליי הוא.

פְּקוּדָא תְּרִיסָר לְאַיִיתָאָה בְּפוּרֵי דְאַיִלָנָא דְכָתִיב, (בראשית א) ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע. כל מאן דאתחזי לי, לכוון אסירא למיכל. אתיר לון ויהב לון כל מעשרא דיליה ובפורין דאילנין. נתתי לכם, לכם ולא לדורין דבתריכון.

פְּקוּדָא תְּלִיסָר. לְמַעַבְד פּוּרְקָנָא לְבְרִיָה לְקֶשְׂרָא לִיה בְּחֵיָן. דְתִרִין מְמַנָן נִינְהוּ חֲד דְחֵיָן וְחֲד דְמוֹתָא וְקִיָּמִין עֲלִיהָ דְבַר נָשׁ, וְכַד יְפְרוּק בַּר נָשׁ לְבְרִיָה, מִידָא דְהָהוּא מוֹתָא פְּרִיק לִיה, וְלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלִיהָ. וְרָזָא דָא וִירָא אֱלֹהִים אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה בְּכָלֵל. וְהֵנָּה טוֹב דָּא מְלֶאךְ חַיִּים.

מֵאֵד דָּא מְלֶאךְ הַמּוֹת. וְעַל דָּא בְּהָהוּא פּוּרְקָנָא אֲתִקְיִים דָּא דְחַיִּים